

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
úsek inšpekčnej činnosti
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

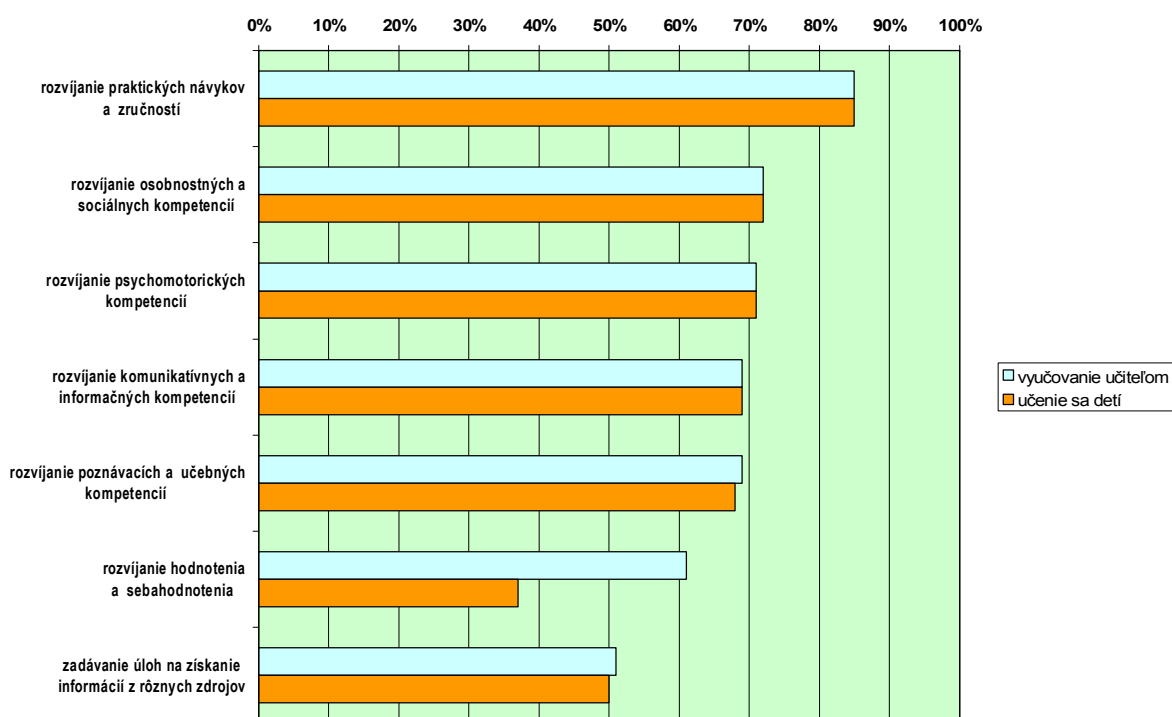
**Správa o stave a úrovni výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa
v materskej škole v školskom roku 2008/2009 v SR**

Cieľom tematickej inšpekcie bolo zistiť stav a úroveň výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) a učenia sa v materskej škole (MŠ). Tematické inšpekcie boli vykonané v **229** MŠ, čo predstavuje **7,96 %** z celkového počtu MŠ v SR. Z kontrolovaných MŠ bolo **217** štátnych, **4** cirkevné a **8** súkromných. S vyučovacím jazykom slovenským bolo **203** MŠ, s vyučovacím jazykom maďarským **10** a **16** s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským.

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa

Školský rok 2008/2009 sa v materských školách realizoval podľa nového školského zákona, ktorý stanovil školám povinnosť rozvíjať konkrétne kľúčové kompetencie detí. Školy mali možnosť pracovať so Štátnym vzdelávacím programom a vypracovať si vlastné školské vzdelávacie programy. Štátna školská inšpekcia v súlade so školským zákonom vypracovala nové pracovné nástroje, ktorými zisťovala stav a úroveň rozvíjania kľúčových kompetencií detí pozorovaním činností učiteľky a detí. Pozornosť sa zamerala na rozvíjanie psychomotorických, poznávacích a učebných, komunikačných a informačných, osobnostných a sociálnych kompetencií, na rozvíjanie praktických návykov, zručností i hodnotenia a sebahodnotenia. V rámci kontrolnej činnosti bolo vykonaných **2 259** hospitácií v organizačných formách denného poriadku. Výsledky poukázali na skutočnosť, že rozvíjanie kľúčových kompetencií požadovaných v zmysle zákona má značné nedostatky. Najnepriaznivejší stav je v rozvíjaní hodnotenia a sebahodnotenia i v zadávaní úloh na získavanie informácií z rôznych zdrojov. Graf č.1 zobrazuje rozvíjané kompetencie učiteľom a ich dopad na učenie sa detí.

Graf č.1 Rozvíjanie kľúčových kompetencií

Celkovo bolo vykonaných v organizačných formách denného poriadku: hry a hrové činnosti – 614 hospitácií, pohybové a relaxačné cvičenia – 608, edukačné aktivity – 715 a pobyt vonku – 322 hospitácií.

Deti boli motivované vytvoreným podnetným učebným prostredím, pestrým výberom vhodných hračiek a hrového materiálu, stavebníc a ďalších didaktických pomôcok. Počas **hier a hrových činností** sa prirodzene striedali spontánne a riadené činnosti, v ktorých plnili úlohy stanovené učiteľkou. Zaujímali sa o dianie v triede, do hier a hrových činností sa zapájali s chuťou, dokázali ich tvorivo rozvinúť. Boli prirodzene zvedavé, hravé, aktívne, pýtali sa, reagovali na nové podnety a snažili sa samostatne navrhovať riešenia úloh. Učiteľky väčšinou vopred oboznamovali deti s očakávanými výsledkami a zisťovali splnenie cieľa prostredníctvom spätnej väzby. Zadávali deťom úlohy s rozdielnou náročnosťou s ohľadom na ich výchovno-vzdelávacie potreby, prispôbovali čas na riešenie úloh a vlastnú tvorbu ich rozvojovým možnostiam a schopnostiam. Počas cieleného rozvíjania ich grafomotorických zručností učiteľky ojedinele upozorňovali deti na správne sedenie, úchop grafického materiálu a sklon plochy pri zaznamenávaní grafickej stopy. Deti prevažne uvoľneným pohybom ruky s primeraným tlakom na hrot grafického materiálu na podložku viedli požadovanú líniu a zaznamenali grafomotorický vzor. Pri rozvíjaní poznávacích a učebných kompetencií vo väčšine MŠ učiteľky otvorenými a stimulujúcimi otázkami vyvolávali u detí zvedavosť, umožňovali im individuálne a v skupinách riešiť úlohy a poskytli im potrebný čas na rozmyšľanie. Zadávali im aj úlohy, ktoré vyžadovali tvorivé riešenia. Niektoré deti mali problémy pri tvorení samostatných záverov, úlohy riešili s pomocou učiteliek. Pozitívom bolo, že učiteľky podporovali a rozvíjali u detí schopnosť objavovať, nachádzať funkčnosť vecí a uplatňovať vlastné predstavy v praktických činnostiach. Občas využili nesprávne reakcie detí na spoločné hľadanie cesty k správnym riešeniam. Situačnými hrami ovplyvňovali sociálnu komunikáciu, obohacovali slovnú zásobu detí a odstraňovali zábrany v ich vyjadrovaní, čo pozitívne vplývalo na formovanie ich komunikatívnych kompetencií. Učiteľky podnecovali deti k vyjadrovaniu svojich názorov, skúseností, poznatkov a väčšinou zadávali úlohy, ktoré si vyžadovali vzájomnú spoluprácu a pomoc (85,50 %). Deti sa k navodenej téme vyjadrovali zrozumiteľne a gramaticky správne. V spontánnych činnostiach bol ich slovný prejav myšlienkovito bohatší a súvislejší. V 65 % činností samostatne vyhľadávali a triedili informácie získané z rôznych zdrojov. Ojedinele aplikovali informačné kompetencie riešením edukačných programov a základnými pohybmi ovládania počítačovej myši a klávesnice počítača. Väčšina detí sa k sebe správala priateľsky, tolerantne, vzájomne si pomáhala a radila, vedeli sa sústrediť, dohodnúť a vzájomne spolupracovať, prijímať a rozvíjať rôzne sociálne role. Staršie deti nemali problém s nadväzovaním kontaktov, dokázali si rozdeliť úlohy a riešiť vzniknuté situácie. Učiteľky väčšinou podporovali hrové záujmy detí, ich právo na výber hry a spoluhráča, rešpektovali ich individuálne tempo a výchovno-vzdelávacie potreby. Podporovali aj rozvíjanie praktických zručností a návykov dodržiavaním obvyklých technických postupov pri manipulácii s pomôckami a tvorení produktov z rôznych materiálov. Dbali na udržiavanie poriadku a čistoty v triedach. Deti boli tvorivé v konštruktívnych hrách a pri aplikovaní poznatkov aj v modifikovaných podmienkach. Boli vynaliezavé a zručné pri zhotovovaní rôznych produktov, manipulácii s výtvarným a pracovným materiálom, modelovacou hmotou, nožnicami, hračkami a náčiním. Hodnotenie detských výkonov pochvalou bolo väčšinou orientované na sociálne prejavy detí v rámci skupiny. Učiteľky najčastejšie využívali priebežné hodnotenie na motivovanie detí k ich napredovaniu. Menej uplatňovali súhrnné hodnotenie, ktoré malo povzbudzujúci charakter a poskytovalo deťom istotu, či zážitok z úspechu. Ojedinele hodnotili deti podľa vopred dohodnutých pravidiel. Učiteľky poskytovali deťom veľmi málo príležitostí na prezentovanie a hodnotenie vlastných pokrokov, tvorby a výsledkov svojej i skupinovej činnosti. Vo všetkých MŠ prevládala príjemná a kreatívna atmosféra.

Učiteľky vytvárali primeraný časový priestor a podnetne motivovali spontánne i plánované **pohybové a relaxačné cvičenia**. Zväčša oboznamovali deti s cieľom cvičenia, ale často im chýbala informácia o tom, čo sa od nich očakáva. Deťom so zníženou motorikou učiteľky v prevažnej miere venovali individuálnu starostlivosť. Pohybovým vzorom i individuálnym prístupom pozitívne ovplyvňovali reakcie a radosť detí z pohybu. Darilo sa im dostatočne zvyšovať fyzickú záťaž detí, striedať prirodzené cvičenia so zdravotnými cvikmi a uspokojovať túžbu detí po pohybe. V priebehu dňa aj viackrát zaradovali pohybové hry, kruhové hry so spevom, tanec, pohybovú improvizáciu a hru na telo. Deti svoju tvorivosť uplatňovali najmä v hudobno-pohybových improvizáciách, tancoch a pantomíme. Na precvičenie rytmu a porozumenie textu využívali hudobný sprievod, detské piesne a rečňovanky. Chýbajúca diferenciacia úloh pri riadených pohybových a relaxačných aktivitách nezohľadňovala aktuálnu pohybovú vyspelosť detí a individuálne tempo najmä v heterogénnych triedach, čo neuspokojovalo dostatočne ich výchovno-vzdelávacie potreby. Deti boli aktívne, reagovali pohotovo na slovné pokyny, zmenu signálu a telovýchovnú terminológiu, čím si osvojovali rôzne polohy, postoje a rozvíjali psychomotorické kompetencie. Učiteľky rozvíjali a skvalitňovali ich schopnosť prispôbovať sa, chápať priestorové vzťahy, koordinovať pohyby horných a dolných končatín, rozvíjať vizuálno-motorickú kontrolu a manipulačné zručnosti s telovýchovným náčiním. Vhodne volenými zostavami cvikov rozvíjali pohybový aparát detí s akceptovaním ich pohybových možností a rozvojovej úrovne. Väčšinou dbali na precvičovanie cvikov v primeranej kvalite, čo zvyšovalo ich zdravotný účinok. Deti vedeli zaujať rôzne polohy a postoje, väčšinou správne dýchali a udržali rovnováhu. Prevažne prejavovali vôľové úsilie a zmysel pre športové zápolenie. Všetky deti boli zvedavé, spontánne, hravé, prevažne aktívne reagovali na slovné podnety a stimuláciu učiteľiek, čo priaznivo vplývalo na celkovú atmosféru pohybových aktivít v triedach i pobyte vonku. Staršie deti väčšinou správne manipulovali s náčiním, bezpečne sa pohybovali po telovýchovnom náradí, reagovali na zvukové signály a rytmus, dokázali zladit' pohyb s udávaným tempom a hudbou, dodržiavali pravidlá hier a využívali výrazové prostriedky pohybovej a dramatickej improvizácie. Učiteľky im ojedinele poskytovali príležitosti na vytváranie a prejavovanie hodnotových, názorových a emocionálnych postojov. Sporadicky im zadávali úlohy na vzájomnú spoluprácu a pomoc, čo obmedzovalo rozvíjanie osobnostných a sociálnych kompetencií detí. Niektoré učiteľky uplatňovali súhrnné hodnotenie detí kolektívnou pochvalou v závere cvičení a pohybových aktivít, ktoré nebolo vždy objektívne. Väčšina nemotivovala deti k sebareflexii, nemali možnosť hodnotiť, porovnávať vlastné a spoluhráčove výkony.

Edukačné aktivity boli cieľavedome orientované na oboznamovanie, osvojovanie a upevňovanie vedomostí, zručností a návykov detí. Učiteľky informovali deti o cieľoch aktivít, ktoré budú realizovať, však menej o tom, aké sa od nich očakávajú výsledky, čo majú zvládnuť, dosiahnuť a dozvedieť sa. Úroveň pochopenia a osvojenia základných poznatkov a sprostredkovaných informácií deťmi overovali prostredníctvom spätnej väzby. Deti prejavili záujem o osvojovanie si nových poznatkov a zručností, aktívne sa zapájali do činností, na podnety reagovali adekvátne, k danej téme sa vyjadrovali zrozumiteľne a gramaticky správne. Vzájomne sa akceptovali, počúvali, dodržiavali zásady rozhovoru. Boli zvedavé, kooperovali a dôverovali spoluhráčom i učiteľkám. Ponúkané riadené činnosti boli väčšinou pestré, nenásilne tematicky prepojené a vhodne sa dopĺňali. Boli zaznamenané štandardné postupy, ako aj metódy aktívneho učenia, podporujúce detskú tvorivosť, fantáziu, skúsenosti a poznatky. Všeobecné zásady učenia boli zohľadňované väčšinou premysleným výberom učebných pomôcok, didaktickej techniky a prípravou učebného prostredia. Požiadavky kladené na deti boli občas neprímerane náročné vzhľadom na ich individuálne rozvojové možnosti a schopnosti, čo malo negatívny dopad na kvalitné dokončenie úlohy a zotrvanie v činnosti prevažne u mladších detí. V oblasti rozvíjania poznávacích a učebných kompetencií učiteľky prístupňovali poznatky deťom rôznorodým spôsobom s prirodzenou motiváciou,

kombinovaním zážitkového a intencionálneho učenia, prvkami tvorivej dramatiky a zaraďovaním rôznych interaktívnych aktivít. Často využívali príklady z reálneho života a názorné ukážky. Osvojovanie poznatkov podporovali aj manipulačným, konštruktívnym, pohybovým a umeleckým stvárnením. Prevažne zadávali úlohy, otázky a hádanky vyvolávajúce u detí zvedavosť, však menej podporovali ich tvorivé riešenia a hľadanie možných postupov, dôsledkom čoho mali deti problémy samostatne navrhovať originálne postupy a závery. Ojedinele, najmä vo frontálnych činnostiach, bola pozorovaná výraznejšia dominancia učiteliek s prevažným odovzdávaním poznatkov a podsúvaním správnych odpovedí deťom. Sporadicky využívali správne a nesprávne odpovede detí na zdôvodnenie ich opodstatnenosti. Rozvoj vyšších psychických funkcií prevažne u päť - šesť ročných detí sa realizoval v situačných rozhodovaniach, riešeníach logickými postupmi a argumentovaním. Učiteľky si priebežne overovali, či deti rozumejú ich pokynom a požiadavkám. V bežnej komunikácii väčšina detí vyjadrovala svoje myšlienky a zážitky súvislo v rozvíjajúcich vetách, ojedinele i s nárečovými prvkami, nemali problém pri formulovaní vlastných postojov a názorov. Výrazovými prostriedkami umenia a pohybu uplatňovali sociálne a komunikatívne kompetencie interpretovaním získaných informácií, poznatkov, skúseností i emócií. Učiteľky v menšej miere umožňovali deťom využívať a porovnávať informácie získané z rôznych informačných zdrojov (58,46 %). Integrovaním prvkov prosociálnej výchovy a dodržiavaním práv, usmerňovali deti k akceptácii multikultúrnych rozdielov a rozvíjali u nich schopnosť uvedomovať si dôsledky vlastného správania. Vytvárali priestor pre činnosti v skupinách, čím skvalitňovali vzájomné kooperovanie, akceptovanie a pomoc detí a podporovali ich sebaistotou a dodržiavanie základných pravidiel kultúrneho správania. Rešpektovaním a dejovým rozvíjaním aj spontánnych aktivít vytvárali príjemnú hrovú atmosféru. Zvýšenú pozornosť pri rozvíjaní praktických návykov a zručností detí venovali učiteľky dodržiavaniu bezpečnosti a správnych postupov pri manipulovaní s hračkami, didaktickými pomôckami, náčiním, rôznymi materiálmi a nástrojmi. Deti využívaním získaných poznatkov v rôznorodých praktických činnostiach väčšinou dodržiavali technicky správne postupy. Učiteľky podporovali rozvíjanie sebaobslužných činností, upevňovali návyky správneho stolovania a hygieny, dbali na udržiavanie poriadku a čistoty v triedach. Samostatnosť mladších detí bola v niektorých prípadoch obmedzovaná ich nevhodným zasahovaním. V činnostiach s výtvarným a pracovným zameraním boli deti kreatívne, nápadité, vytrvalé, sústredené, zodpovedné, samostatné a výsledky ich tvorby boli zväčša originálne. Staršie deti kreslili uvoľnenou rukou, vedeli graficky zaznamenať rôzne línie a znaky a priestorovo využiť ponúkanú plochu. Správne manipulovali s nožnicami a prevažne zvládali techniku strihania, lepenia a modelovania. Ojedinele nesprávne držali a manipulovali so štetcom, nástrojmi a materiálom na kreslenie, písanie a nožnicami. Bez ohľadu na využitie metód a foriem práce prevažoval priateľský prístup učiteliek k deťom. Priaznivá atmosféra vytvorená vzájomnou dôverou, empatiou a spoluprácou detí a učiteliek prispela k efektívnemu plneniu plánovaných cieľov výchovy a vzdelávania. Hodnotenie detí bolo prevažne formálne. Učiteľky ich ojedinele hodnotili adresne a podľa vopred dohodnutých pravidiel. Absentovalo hodnotenie ich pokrokov s prihliadnutím na predchádzajúce výsledky vo vzťahu k stanoveným cieľom. Učiteľky slabšie podporovali sebahodnotiace zručnosti detí vzhľadom na ich pocity, postoje, názory, skúsenosti, výkony a výsledky detskej tvorby.

Deti boli s činnosťami **pobytu vonku** prevažne včas a primerane oboznamované. Najčastejšie na vychádzkach pozorovali blízke okolie, sledovali a zúčastňovali sa rôznych kultúrnych a športových aktivít, ktoré obohacovali a skvalitňovali ich predstavy, fantáziu a priestorovú orientáciu. Objavovaním a porozumením podstatných znakov, vlastností a súvislostí jednotlivých predmetov, situácií a javov nadobúdali trvalé vedomosti, zručnosti a návyky. Aktivity s environmentálnym a zdravotným zameraním formovali ich postoje k zdravému životnému štýlu, ochrane svojho zdravia a životného prostredia. Podporovaním

spontánnych aktivít s rešpektovaním záujmov a potrieb vytvárali kreatívnu atmosféru hrových a pohybových činností s emočným prežívaním radosti zo zábavy a úspechov, čo priaznivo vplývalo na skvalitňovanie ich sociálnych a afektívnych kompetencií s dôrazom na posilňovanie ich sebadôvery a sebaúcty. Väčšina učiteliek premyslene rozvíjala a upevňovala špeciálne pohybové schopnosti detí sezónnymi športovými aktivitami. Cielene rozvíjali základné lokomočné pohyby detí, podporovali ich túžbu a ochotu pohybovať sa rozmanitými spôsobmi medzi prírodnými, umelými prekážkami a zdolávať nerovný terén. Rešpektovali individuálne tempo chôdze detí a korigovali ich chôdzu vo dvojiciach. Poznávacie a učebné kompetencie detí rozvíjali motivovaním ich poznávania a potreby chránenia životného a prírodného prostredia. Zážitky a skúsenosti detí z pozorovania umocňovali ich chápanie a porovnávanie vzťahových a príčinných súvislostí zmien v prírode. Učiteľky im zadávali úlohy, ktorými si osvojovali poznatky o prírode, dopravných situáciách, pravidlách bezpečnosti a ochrane zdravia. Osobnou skúsenosťou používaním reflexných viest, rukávnikov a terčikov si uvedomovali dôležitosť bezpečnostného pravidla cestnej premávky. Najčastejšie nadväzovali na témy dňa so zámerom rozšírenia skúseností z reálneho prostredia zážitkovým učením a praktickými činnosťami. Prevažne otvorenými, podnetnými otázkami stimulovali aktívny rečový prejav detí, čím rozvíjali ich komunikatívne kompetencie. Deti sa vyjadrovali zrozumiteľne, súvislo a gramaticky správne. Na sporadicky zadávané otázky a úlohy, ktoré od nich vyžadovali aj tvorivé, divergentné riešenia dokázali reagovať obhajobou, argumentovaním použitých postupov, vlastnými skúsenosťami i príkladmi z reálneho života. Boli spontánne, sebaisté, kamarátske, vzájomne spolupracovali a akceptovali sa, prevažne rešpektovali dohodnuté pravidlá. Ojedinelé vzájomné konflikty detí riešili učiteľky citlivo a upevňovali ich priateľské vzťahy. Praktickými činnosťami, v ktorých deti zväčša premyslene aplikovali a využívali osvojené poznatky a správne manipulačné postupy rozvíjali ich kognitívne, učebné kompetencie a manuálne zručnosti. Pretrvávajúcim negatívnym javom v niektorých MŠ bolo neodôvodnené skracovanie pobytu vonku a realizovanie bezcieľných vychádzok. Slabou stránkou bolo nedostatočné rozvíjanie hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností detí. Učiteľky najčastejšie ukončili činnosti súhrnným formálnym hodnotením bez žiaduceho dopadu.

Záver

Výchovu a vzdelávanie realizovali MŠ prevažne podľa štátneho vzdelávacieho programu, čo prispelo k zmene obsahu, postupov, organizácii predprimárneho vzdelávania a pedagogického štýlu učenia učiteliek. Celkovo prevažovalo kooperatívne učenie založené na aktívnej účasti dieťaťa. Niektoré učiteľky mali problémy so stanovením výchovno-vzdelávacích cieľov. Efektívne boli integrované činnosti, s aktívnym učením a využívaním zážitkov detí. Naopak, pri klasickej organizácii podľa výchovných zložiek neboli zámerne využívané ich zážitky, skúsenosti a možnosti prirodzeného učenia orientovaného na rozvíjanie osobnosti dieťaťa ako celku. Zastúpenie frontálnych, skupinových a individuálnych činností bolo vyvážené s rešpektovaním výchovno-vzdelávacích potrieb detí. Cielovým rozvíjaním grafomotorických zručností, základných lokomočných pohybov a podporovaním túžby detí po pohybe učiteľky skvalitňovali ich psychomotorické kompetencie a prejavovali grafomotorickú gramotnosť. Pri podporovaní poznávacích a učebných kompetencií bola výraznejšia úvodná motivácia aktivizujúca pozornosť všetkých detí, než priebežná, zameraná na individuálne prežívanie a sústredenie dieťaťa. Učiteľky sprístupňovali poznatky deťom zrozumiteľným spôsobom, nadväzovali s nimi bezprostredný kontakt a rešpektovali ich spontánny prejav. Nevýrazne zadávali aj problémové úlohy, ktoré vyžadovali od detí tvorivé riešenia a analyticko-syntetické myslenie. Ojedinele obmedzovali aktivitu a výkony detí neprimeraným riadením a frontálnym organizovaním, podceňovaním hrových činností, nezaujímavým motivovaním bez emócií a nadbytočným chválením bez konkrétnej informácie. Učiteľky využívali aktuálne hrové a vzdelávacie aktivity, situácie

k bezprostrednému verbálnemu prejavu detí. Ústretovým a priateľským prístupom k deťom a schopnosťou im trpezlivo načúvať, častými rozhovormi a dialógmi vytvárali vhodné komunikačné prostredie, čím prispeli k rozvíjaniu a skvalitňovaniu ich komunikatívnych kompetencií. Učiteľky sporadicky zadávali úlohy, ktoré vyžadovali vyhľadávanie informácií z rôznych zdrojov, čo čiastočne obmedzovalo rozvíjanie informačných kompetencií detí. Pozitívna zmena bola zaznamenaná v rozvíjaní praktických zručností. Vhodnou organizáciou denných činností, rešpektovaním individuálnych osobitostí, skvalitňovaním sebaobslužných návykov detí podporovali a upevňovali ich samostatnosť a zodpovednosť. Premyslene posilňovali vzájomné prosociálne správanie detí a podporovali utváranie a rozvoj schopností, ktoré napomáhali deťom pri ďalšom osvojovaní si vedomostí potrebných k samostatnému riešeniu bežných a zložitejších životných situácií. Sociálne kompetencie detí ovplyvňovali učiteľky spôsobmi konania a priateľskou, kooperatívnou atmosférou. Najslabšou stránkou bolo podporovanie hodnotenia a rozvíjania sebahodnotenia detí. Učiteľky preferovali verbálne pozitívne formy hodnotenia, ktoré boli zamerané skôr na sociálne prejavy detí v rámci skupiny, v menšej miere na výsledky vzdelávania, pokroky a zážitky detí. V tejto oblasti im chýbala predovšetkým kvalitná teoretická prípravenosť.

Stav a úroveň rozvíjania kľúčových kompetencií vo výchovno-vzdelávacej činnosti zobrazuje graf č. 1 (vyučovanie učiteľom) a graf č. 2 (učenie sa detí).

Výrazne pozitívne zistenia

- príprava školských vzdelávacích programov pozitívne ovplyvnila efektivitu činností v MŠ, čo prispelo aj k zmene pedagogického štýlu učenia učiteliek, smerujúceho cielene k osobnostne orientovanej výchove a vzdelávaniu a rozvíjaniu potrebných kompetencií u detí
- realizácia výchovy a vzdelávania prechádzala v priebehu školského roka od orientácie na výchovné zložky k integrovanému činnostnému učeniu a dôslednejšiemu rešpektovaniu individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb každého dieťaťa
- zefektívnila sa výchova a vzdelávanie v MŠ, vytvoril sa priestor pre uplatnenie progresívnejších prístupov k deťom
- vytváranie a podporovanie pozitívnej atmosféry

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- oboznamovanie detí s cieľom činností a pomenovanie očakávaných výsledkov (čo konkrétne sa majú deti naučiť, majú vedieť, poznať, osvojiť si, urobiť)
- objektívne hodnotenie detí podľa vopred dohodnutých pravidiel
- podnecovanie k sebahodnoteniu výsledkov vlastnej tvorby, výkonov, vedomostí, zručností, postojov a vytváranie priestoru na vzájomné hodnotenie sa detí
- zadávanie úloh, ktoré vyžadujú tvorivé riešenia
- zadávanie úloh, ktoré vyžadujú získavanie informácií z rôznych zdrojov
- organizácia a realizácia pohybových a relaxačných cvičení, pobytu vonku
- zohľadňovanie výchovno-vzdelávacích potrieb detí diferencovaním úloh vo všetkých organizačných formách denného poriadku

Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov

Štátna školská inšpekcia na základe zistených nedostatkov voči vedúcim zamestnancom kontrolovaných subjektov uplatnila **284** opatrení. Z toho bolo **265** odporúčaní, **14** uložených opatrení a **5** kontrolovaných subjektov prijalo opatrenia na odstránenie nedostatkov v oblasti plnenia základného pedagogického dokumentu a dodržiavania počtu detí v triedach. Na porušovanie platných predpisov v MŠ bolo upozornených **15** zriaďovateľov.

Najviac **odporúčani** sa týkalo rozvíjania hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností detí a formulovania cieľov. Ďalšie odporúčania boli zamerané na zadávanie otvorených otázok a divergentných úloh, na získavanie informácií z rôznych zdrojov, v menšom rozsahu na diferencovanie úloh vo vzťahu k individuálnym možnostiam a schopnostiam detí, k organizovaniu pohybových a relaxačných cvičení, používaniu telovýchovného názvoslovía, k vyjadrovaniu názorov a postojov detí.

Opatrenia **uložené školskou inšpekciov** riaditeľom MŠ boli zamerané na zosúladenie najvyššieho počtu detí v jednotlivých triedach so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pri plánovaní VVČ dodržiavať základný pedagogický dokument a v triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním zabezpečiť zmenne striedanie dvoch učiteliek.

Zriaďovatelia boli **upozornení** na nespĺňanie požadovaných kvalifikačných predpokladov pre výkon funkcie riaditeľa školy, na nezabezpečenie predprimárneho vzdelávania v triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním striedavo na zmeny dvomi učiteľkami, nerešpektovanie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov riaditeľmi materských škôl, týkajúcich sa počtu zaradených detí v jednotlivých triedach a neplnenie obsahu základného pedagogického dokumentu.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom

- dodržiavať všeobecne záväzné a rezortné predpisy (najvyšší počet detí v triedach, zabezpečenie predprimárneho vzdelávania striedaním na dve zmeny dvomi učiteľkami a pod.)
- zintenzívniť kontrolnú činnosť so zameraním na rozvíjanie poznávacích a učebných kompetencií detí zadávaním úloh, ktoré vyžadujú tvorivé riešenia a získavanie informácií z rôznych zdrojov
- kontrolnú činnosť zamerať na oboznamovanie detí s cieľom činností a pomenovanie jasne očakávaných výsledkov učiteľkami
- osobitne sledovať využívanie rôznych foriem hodnotenia detí, podporu rozvíjania hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností detí
- sledovať diferencovanie úlohy a činnosti s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí

Zriaďovateľom

- nezasahovať do kompetencií riaditeľov škôl
- podporovať účasť učiteliek MŠ na ďalšom vzdelávaní

Metodicko-pedagogickému centru

- vzdelávať učiteľky MŠ v oblasti počítačovej gramotnosti, uplatňovania progresívnych metód a foriem práce i rozvíjania kľúčových kompetencií detí v predprimárnom vzdelávaní
- zabezpečiť vzdelávanie učiteliek MŠ k systematickému uplatňovaniu rôznych foriem hodnotenia, sebahodnotenia a vzájomného hodnotenia deťmi